

INTERPRETATIE VAN OVEREENKOMSTEN EN
EENZIJDIGE RECHTSHANDELINGEN

INTERPRETATIE VAN OVER-
EENKOMSTEN EN EENZIJDIGE
RECHTSHANDELINGEN

Clausules

Johanna WAELKENS

Interpretatie van overeenkomsten en eenzijdige rechtshandelingen: Clausules
Johanna Waelkens

© 2016 Intersentia
Antwerpen – Cambridge
www.intersentia.be

Coverafbeelding: M.C. Escher's "Lucht & Water I" © 2016 The M.C. Escher
Company B.V. – Baarn – Holland. Alle rechten voorbehouden. www.mcescher.nl

ISBN 978-94-000-0776-5
D/2016/7849/172
NUR 822

Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de uitgever.

Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kunnen noch de auteurs noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

Opgedragen aan prof. em. G. L. Ballon, met dank voor alle steun en hulp

INHOUD

DEEL I.	
INLEIDING	1
Hoofdstuk I.	
Probleemstelling	3
Hoofdstuk II.	
Typologie	5
Hoofdstuk III.	
Methodologie	7
DEEL II.	
CLAUSULES DIE EEN KEUZE INHOUDEN VAN DE METHODE VOLGENS DEWELKE EEN OVEREENKOMST MOET WORDEN GEÏNTERPRETEERD	9
Hoofdstuk I.	
Inleiding	11
Hoofdstuk II.	
Gemeenrechtelijke methode van uitlegging	13
A. Basisregel: uitlegging op basis van de gemeenschappelijke bedoeling	13
B. Subsidiare regel: regels van voorkeurinterpretatie	14
Hoofdstuk III.	
Clausules die een keuze inhouden van de methode van uitlegging	17
A. Inleiding	17
B. Clausules die in het algemeen een methode beschrijven volgens dewelke een contract moet worden uitgelegd	17
§ 1. Inhoud clause die in het algemeen een methode beschrijft volgens dewelke een contract moet worden uitgelegd	17
§ 2. Nut clause die in het algemeen een methode beschrijft volgens dewelke een contract moet worden uitgelegd.	21

§ 3. Geldigheid clause die in het algemeen een methode beschrijft volgens dewelke een contract moet worden uitgelegd	22
C. Clausules die concrete richtlijnen geven voor de uitlegging van het contract	30
§ 1. Inhoud clause die concrete richtlijnen geeft voor de uitlegging van het contract	30
§ 2. Nut clause die concrete richtlijnen geeft voor de uitlegging van het contract	33
§ 3. Geldigheid clause die concrete richtlijnen geeft voor de uitlegging van het contract	34
 DEEL III.	
CLAUSULES DIE OPTREDEN TEGEN DUBBELZINNIGHEDEN IN HET CONTRACT	35
 Hoofdstuk I.	
Inleiding	37
 Hoofdstuk II.	
Gemeenrechtelijke behandeling van interne elementen in het algemeen	39
 Hoofdstuk III.	
Clausules die optreden tegen dubbelzinnigheden in het contract	43
A. Inleiding	43
B. Definitieclausules	44
§ 1. Gemeenrechtelijke behandeling van onduidelijke bewoordingen binnen het contract	44
§ 2. Inhoud definitieclausule	46
§ 3. Nut definitieclausule	59
§ 4. Geldigheid definitieclausule	62
C. Prioriteitsclausules <i>sensu stricto</i>	63
§ 1. Gemeenrechtelijke behandeling van conflicterende bedingen binnen het contract	63
§ 2. Inhoud prioriteitsclausule <i>sensu stricto</i>	64
§ 3. Nut prioriteitsclausule <i>sensu stricto</i>	70
§ 4. Geldigheid prioriteitsclausule <i>sensu stricto</i>	71
D. Titelclausules als prioriteitsbedingen	73
§ 1. Terminologie	73
§ 2. Gemeenrechtelijke behandeling van titels die in conflict zijn met de contractuele inhoud	75
A. Titel van de overeenkomst	75
1. Functie van titel van de overeenkomst	75

2. Contractuele waarde	78
3. Interpretatieve waarde	81
B. Titels binnen het contract	84
1. Contractuele waarde	84
2. Interpretatieve waarde	86
§ 3. Inhoud titelclausule als prioriteitsbeding	87
§ 4. Nut titelclausule als prioriteitsbeding	89
§ 5. Geldigheid titelclausule als prioriteitsbeding	91
E. Overwegingsclausules als prioriteitsbedingen	91
§ 1. Terminologie	91
§ 2. Gemeenrechtelijke behandeling van overwegingen die in conflict zijn met de inhoud van het contract	93
A. Inhoud van overwegingen	93
B. Contractuele waarde	101
C. Interpretatieve waarde	106
§ 3. Inhoud overwegingsclausule als prioriteitsbeding	111
§ 4. Nut overwegingsclausule als prioriteitsbeding	113
§ 5. Geldigheid overwegingsclausule als prioriteitsbeding	114
F. Taalclausules	114
§ 1. Gemeenrechtelijke behandeling van conflicterende taalversies van een contract	114
§ 2. Inhoud taalclausule	117
§ 3. Nut taalclausule	123
§ 4. Geldigheid taalclausule	124

DEEL IV.

CLAUSULES DIE BEPALEN WELKE ELEMENTEN TOT HET CONTRACT BEHOREN EN WAT DE INTERPRETATIEVE WAARDE ERVAN IS	125
--	-----

Hoofdstuk I.

Inleiding	127
---------------------	-----

Hoofdstuk II.

Gemeenrechtelijke behandeling van externe elementen in het algemeen . . .	129
---	-----

Hoofdstuk III.

Clausules die bepalen welke elementen contractuele waarde hebben	137
--	-----

A. Titelclausules als clausules die bepalen welke elementen contractuele waarde hebben	137
§ 1. Gemeenrechtelijke behandeling van contractuele waarde van titels	137

§ 2. Inhoud titelclausule als clausule die bepaalt welke elementen contractuele waarde hebben	138
§ 3. Nut titelclausule als clausule die bepaalt welke elementen contractuele waarde hebben	141
§ 4. Geldigheid titelclausule als clausule die bepaalt welke elementen contractuele waarde hebben	142
B. Overwegingsclausules als clausules die bepalen welke elementen contractuele waarde hebben	143
§ 1. Gemeenrechtelijke behandeling van contractuele waarde van overwegingen.	143
§ 2. Inhoud overwegingsclausule als clausule die bepaalt welke elementen contractuele waarde hebben	143
§ 3. Nut overwegingsclausule als clausule die bepaalt welke elementen contractuele waarde hebben	153
§ 4. Geldigheid overwegingsclausule als clausule die bepaalt welke elementen contractuele waarde hebben	153
C. Inhoudsbeperkende <i>entire agreement clauses</i>	154
§ 1. Gemeenrechtelijke behandeling van contractuele waarde van externe elementen	154
§ 2. Inhoud inhoudsbeperkende <i>entire agreement clause</i>	155
§ 3. Nut inhoudsbeperkende <i>entire agreement clause</i>	169
§ 4. Geldigheid inhoudsbeperkende <i>entire agreement clause</i>	173
D. Clausules die het voorwerp van de overeenkomst bepalen	175
§ 1. Gemeenrechtelijke behandeling van contractuele waarde van interne elementen	175
§ 2. Inhoud clausule die het voorwerp van de overeenkomst bepaalt	176
§ 3. Nut clausule die het voorwerp van de overeenkomst bepaalt	178
§ 4. Geldigheid clausule die het voorwerp van de overeenkomst bepaalt	179
E. <i>No Oral Modification</i> -clausules	181
§ 1. Gemeenrechtelijke behandeling van mondelinge aanpassingen aan een contract	181
§ 2. Inhoud <i>No Oral Modification</i> -clausule	187
§ 3. Nut <i>No Oral Modification</i> -clausule	193
§ 4. Geldigheid <i>No Oral Modification</i> -clausule	196
F. <i>Non Waiver</i> -clausules	208
§ 1. Gemeenrechtelijke behandeling van verzaking aan rechten die voortvloeien uit het contract	208
§ 2. Inhoud <i>Non Waiver</i> -clausule	213
§ 3. Nut <i>Non Waiver</i> -clausule	221
§ 4. Geldigheid <i>Non Waiver</i> -clausule	222

Hoofdstuk IV.

Clausules die bepalen welke elementen interpretatieve waarde hebben	231
A. Titelclausules als clausules die bepalen welke elementen interpreta- tieve waarde hebben	231
§ 1. Gemeenrechtelijke behandeling van interpretatieve waarde van titels.	231
§ 2. Inhoud titelclausule als clausule die bepaalt welke elementen interpretatieve waarde hebben	232
§ 3. Nut titelclausule als clausule die bepaalt welke elementen interpretatieve waarde hebben	237
§ 4. Geldigheid titelclausule als clausule die bepaalt welke elementen interpretatieve waarde hebben	238
B. Overwegingsclausules als clausules die bepalen welke elementen interpretatieve waarde hebben	239
§ 1. Gemeenrechtelijke behandeling van interpretatieve waarde van overwegingen.	239
§ 2. Inhoud overwegingsclausule als clausule die bepaalt welke elementen interpretatieve waarde hebben	239
§ 3. Nut overwegingsclausule als clausule die bepaalt welke elemen- ten interpretatieve waarde hebben	242
§ 4. Geldigheid overwegingsclausule als clausule die bepaalt welke elementen contractuele waarde hebben	243
C. Interpretatiebeperkende <i>entire agreement clauses</i>	244
§ 1. Gemeenrechtelijke behandeling van interpretatieve waarde van externe elementen.	244
§ 2. Inhoud interpretatiebeperkende <i>entire agreement clause</i>	244
§ 3. Nut interpretatiebeperkende <i>entire agreement clause</i>	247
§ 4. Geldigheid interpretatiebeperkende <i>entire agreement clause</i>	248
D. <i>Clauses de voisinage</i>	253
§ 1. Gemeenrechtelijke behandeling van interpretatieve waarde van externe elementen.	253
§ 2. Inhoud van <i>clause de voisinage</i>	253
§ 3. Nut van <i>clause de voisinage</i>	254
§ 4. Geldigheid van <i>clause de voisinage</i>	256
Algemeen overzicht	257
<i>Selecte bibliografie</i>	261

